

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ถึงแม้ว่าการกินดินจะเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน แต่พฤติกรรมการกินดินก็ยังไม่เป็นที่เข้าใจ ไม่ค่อยมีรายงานกล่าวถึง ยังมีความเข้าใจผิด หรือไม่ได้รับการใส่ใจจากผู้คนในประเทศที่พัฒนาแล้ว มีคำอธิบายน้อยมากเกี่ยวกับพฤติกรรมการกินดินนี้ ซึ่งสาเหตุของการกินดินก็มีแพ็คเกจเกี่ยวข้องหลายอย่าง และก็ยังมีความอยู่เสมอกว่า การกินดินเป็นสาเหตุทำให้เกิดการขาดแร่ธาตุ หรือเป็นผลมาจากการขาดแร่ธาตุโดยเฉพาะเหล็กและสังกะสีที่แน่นอน

ในการศึกษานี้ ได้วิเคราะห์ดินไพกาจากจังหวัดศรีสะเกษ ทั้งทางกายภาพและทางเคมี การศึกษาทางกายภาพได้วิเคราะห์สี ปริมาณความชื้น และปริมาณมวลที่หายไปจากการเผา ส่วนการศึกษาทางเคมี ได้วัดค่า pH ปริมาณสารอินทรีย์ วิสัยสามารถในการแลกเปลี่ยนแคตไอออน และธาตุองค์ประกอบของดิน และได้หาปริมาณเหล็กและสังกะสีที่ร่างกายนำไปใช้ได้อีกด้วย เพราะเชื่อกันว่าการขาดธาตุเหล็กและสังกะสีทำให้เกิดพฤติกรรมกินดิน

ดินไพกาจากศรีสะเกษมีสภาพเป็นดินกรด (pH 4.3-4.93) ทำให้ดินมีรสเปรี้ยว ซึ่งทำให้ผู้กินดินรู้สึกว่าการกินดินมีรสขม โดยเฉพาะเมื่อนำดินไพกาไปย่างบนเตาไฟก่อนกิน ดินจะส่งกลิ่นหอมยั่วใจผู้ที่มีพฤติกรรมกินดินเป็นอย่างยิ่ง ค่าวิสัยสามารถในการแลกเปลี่ยนแคตไอออน มีค่าตั้งแต่ 2.14-12.65 cmol(+)/kg ดินตัวอย่างทั้งหมดมีปริมาณสารอินทรีย์ต่ำ คือมีค่า 0.28%-2.73% ส่วนธาตุองค์ประกอบของดินนั้น ได้วิเคราะห์ธาตุเพียง 9 ชนิดโดยใช้เทคนิคเอกซเรย์ฟลูออเรสเซนส์ ชนิดกระจายคลื่น ซึ่งผลโดยรวมมีความใกล้เคียงกับดินไพกาจากงานวิจัยอื่น ๆ ดินไพกาที่วิเคราะห์มีเหล็กอยู่ในช่วง 7280-19083 mg/kg ส่วนสังกะสีมีอยู่ในช่วง 48-59 mg/kg ปริมาณเหล็กและสังกะสีที่ร่างกายนำไปใช้มีความเข้มข้นอยู่ในช่วง 22.35-70.05 mg/kg และ 0.52-0.86 mg/kg ตามลำดับ

ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่กินดินในจังหวัดศรีสะเกษจะได้รับธาตุเหล็กเพิ่มเติม แต่จะได้รับสังกะสีในปริมาณน้อยมาก และอาจได้รับประโยชน์จากธาตุปริมาณน้อยอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นต่อสุขภาพอันปกติของคนเรา แต่ในขณะเดียวกันผู้กินดินก็มีความเสี่ยงที่จะกินสารพิษ เช่น โลหะบางชนิด ตลอดจนเชื้อโรคอันตรายที่มีอยู่ในดินเข้าไปด้วย

ถึงแม้ว่าผลการวิจัยจะสนับสนุนข้อสมมุติฐานของการวิจัยที่ว่า ดินที่กินได้น่าจะมีโลหะที่มีความจำเป็นต่อร่างกาย โดยเฉพาะเหล็กและสังกะสีอยู่ในปริมาณหนึ่งก็ตาม แต่ก็ยังต้องมีการวิจัยอีกมากเพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมการกินดินมากขึ้น ควรจะวิเคราะห์โลหะองค์ประกอบที่มีอยู่ทั้งหมด และถ้าเป็นไปได้ควรทำวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างกายผู้ที่กินดินด้วย อาทิเช่น ปริมาณเหล็กและสังกะสีในเลือดของผู้กินดิน เพื่อดูว่าปริมาณที่มีอยู่ต่ำกว่าระดับมาตรฐานหรือไม่ และถ้าได้รับการ

รักษาโดยให้ธาตุอาหารที่ขาดเสริมเข้าไปแล้วจะทำให้พฤติกรรมกินดินหายไปหรือไม่ เป็นต้น นอกจากนี้ เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมกินดินหรือไผกามากขึ้น การศึกษาควรทำในลักษณะพหุศาสตร์ เพราะพฤติกรรมไผกเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งต้องการความเข้าใจทั้งในเรื่องทัศนคติ ความเชื่อตามประเพณี ความเข้าใจทางสรีรวิทยา ชีวเคมี และความรู้เกี่ยวกับปฐพีศาสตร์ แทนที่จะทำงานวิจัยเฉพาะด้านที่นักวิจัยถนัดเพียงเท่านั้น